

Debat: el BCE davant de la inflació de 2022-2023, va pujar bé els tipus?

Debat sobre la resposta de política monetària del Banc Central Europeu a la inflació postpandèmia, contrastant el dilema creixement-preus i el mecanisme de transmissió de tipus amb dades reals d'inflació i tipus de l'euro.

DURADA

55 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grup classe en tres equips

UNITAT 11

Polítiques econòmiques: fiscal i monetària

MATERIALS

- Fitxa del cas amb l'evolució de la inflació de la zona euro i del tipus de referència del BCE 2021-2024
- Esquema del mecanisme de transmissió de la política monetària (tipus → crèdit → demanda → preus)
- Targetes de rol: equip «falcó» (pujar més i abans), equip «colom» (pujar menys), equip «comité avaluador»
- Cronòmetre projectat per als torns

ENCAIX CURRICULAR · Sabers D.1, D.2, D.3 · Comp. específiques CE5 · Comp. clau CCL, CC, CPSAA

Plantejament

Entre 2021 i 2022 la inflació de la zona euro va passar de nivells pròxims a l'objectiu (2 %) a superar el 10 %, la major escalada en la història de l'euro. El Banc Central Europeu va respondre amb la pujada de tipus més ràpida i agressiva des de la seua creació. Va encertar en el ritme? Pujar tipus refreda la demanda i frena els preus, però també encarix hipoteques i crèdit, frena la inversió i pot provocar recessió i atur: és el **dilema creixement-preus** de la unitat. Este debat enfronta els partidaris d'una política dura («falcons») amb els d'una més prudent («coloms»), amb un comité que avalua la qualitat dels arguments.

Dades de partida (a entregar en fitxa)

- **Mandat del BCE:** estabilitat de preus, amb objectiu d'inflació del 2 % a mitjà termini.
- **Mecanisme de transmissió:** puja el tipus de referència → encarix el crèdit → cau el consum i la inversió → es refreda la demanda agregada → baixen les pressions de preus (amb retard de diversos trimestres).
- **Cronologia:** inflació euro cap a 2 % (2021) → pic per damunt del 10 % (tardor 2022) → tipus de depòsit del BCE des del -0,5 % (2021) fins al 4 % (2023) → inflació moderant-se en 2024.
- **Matís clau:** bona part de la inflació de 2022 va ser d'**oferta** (energia, colls d'ampolla), no de demanda; pot la política monetària combatre una inflació d'oferta sense provocar recessió?

Objectius didàctics

- Comprendre el mecanisme de transmissió de la política monetària i els seus retards.
- Aplicar el dilema creixement-preus a una decisió de política monetària real i recent.
- Distingir inflació de demanda d'inflació d'oferta i discutir quina política és eficaç contra cadascuna.
- Argumentar una decisió de política econòmica amb dades, separant el pla positiu del normatiu.

Passos

- 1. Repartiment de rols (5 min).** Tres equips: «falcons» (pujar més i abans), «coloms» (pujar menys, evitar recessió), i comitè avaluador amb rúbrica.
- 2. Preparació (15 min).** Cada equip defensor prepara tres arguments: un sobre el mecanisme de transmissió, un sobre les dades de la fitxa i un sobre el matís oferta/demanda. Anticipen la crítica rival.
- 3. Exposició (8 min, 4 min per equip defensor).**
- 4. Rèplica creuada (10 min).**
- 5. Pregunta del comitè (7 min):** una pregunta a cada equip que exigisca usar el mecanisme de transmissió o distingir l'origen de la inflació.
- 6. Veredict i tancament individual (10 min).** El comitè raona quin equip va argumentar millor. Cada alumne escriu quin ritme de pujada defendria i per què, reconeixent un risc de la seua pròpia postura.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Mecanisme de transmissió	Explica bé com els tipus afecten preus i activitat	30 %
Dilema creixement-preus	Planteja correctament el cost de cada opció	25 %
Origen de la inflació	Distingix inflació d'oferta i de demanda	20 %
Tancament individual	Pren postura i reconeix un risc propi	25 %

Variants i extensions

- **Variant curta (30 min):** dos equips sense comitè; exposició, rèplica i tancament.
- **Variant amb gràfic AD-AS:** representar la inflació d'oferta de 2022 i discutir per què pujar tipus agreuja la caiguda de producció (connexió Unitat 8).
- **Connexió amb la Unitat 10:** enllaçar amb com la pujada de tipus afecta els bancs (cas de la fallida del SVB) i les hipoteques de les famílies.